

Kranj, 1. 7. 2021

Zadeva: Porast mišje mrzlice v Sloveniji

Spoštovani,

na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje smo letos v Sloveniji zaznali porast primerov mišje mrzlice, kar se odraža tudi v večjem številu hospitalizacij in obravnav bolnikov.

Hemoragična mrzlica z renalnim sindromom oziroma mišja mrzlica je akutna nalezljiva bolezen, ki jo povzročajo hantavirusi. Bolezen se z glodavca na človeka prenese z vdihavanjem virusov, ki so v izločkih glodavcev, bolezen pa se ne prenaša s človeka na človeka.

Bolezni znaki se običajno pojavijo 2 do 4 tedne po okužbi, lahko pa vse od nekaj dni do dveh mesecev. Bolezen se začne nenadoma z visoko vročino, mrzlico, močnim glavobolom in bolečinam v ledvenem predelu in trebuhu. Pojavijo se motnje vida, bolečine pri gibanju očesnih zrkel, očne veznice so močno pordele, bolnik je v obraz rdeč, kot bi bil opečen po sončenju. Kasneje pride do nenadnega padca krvnega pritiska, pojavijo se motnje zavesti, krči, krvavitve v koži in sluznicah in akutna odpoved ledvic. Okrevanje lahko traja več tednov ali mesecev.

Kleti, drvarnice, na pol zapuščene hiše so naravna okolja, kjer bivajo glodavci in jih onesnažijo z urinom, blatom ali slino, predstavljajo vir okužbe za ljudi. Največkrat je vir okužbe aerosol, ki nastane ob pometanju, čiščenju ali delu v dalj časa zaprtih pomožnih prostorov, ob rušenju starih objektov, delu na polju in ob aktivnostih v gozdu. Posebej izpostavljeni so kmetovalci in gozdni delavci.

Mrtve miši, ki so kronično okužene z virusom mišje mrzlice, predstavljajo tveganje za zdravje ljudi, če pri stiku in odstranjevanju mrtvih glodavcev/miši ne upoštevamo navodil za varno odstranjevanje. Posamezno poginulo miš ali drugega poginulega glodavca lahko občani zakopljejo, sežgejo ali odložijo med preostanek komunalnih odpadkov. Večje količine poginulih miši naj občani zapakirajo v biološko razgradljivo neprepustno embalažo in se obrnejo na Veterinarsko higiensko službo Nacionalnega veterinarskega inštituta.

Nasveti za preprečevanje okužb z virusom mišje mrzlice:

1. Preprečevanje okužb doma:

- Glodavcem preprečimo dostop v hišo.
- Varo odstranjujemo ostanke hrane, da ne privabljamo glodavcev.
- Izvajamo redno deratizacijo.

- Pred čiščenjem prezračimo prostor tako, da na stežaj odpremo vsa okna in vrata za najmanj 30 min.
- Pripravimo raztopino klornega razkužila, kjer eno enoto razkužila (npr. Varikine), zmešamo z devet enotami vode.
- Površine, kjer so iztrebki ali mrtve miši, razkužimo s pomočjo razpršila, v katerem je pripravljeno razkužilo. Razkužilo naj deluje najmanj 5 min.
- Pri delu si zaščitimo roke z rokavicami iz lateksa.
- Po končanem razkuževanju in čiščenju odstranimo uporabljene rokavice v vrečko za smeti med splošne komunalne odpadke ter si roke temeljito umijemo z vodo in milom.

2. Preprečevanje okužb pri bivanju in delu v naravi:

- Pazimo, da zaščitimo hrano in pijačo pred glodavci in odstranimo ostanke hrane.
- Hrane ne puščamo na tleh.
- Ne pijemo vode iz izvirov v naravi.
- Ne poležavamo in posedamo na golih tleh.
- Skrbimo za higieno rok.
- Pazimo na svoje osebne stvari in jih ne puščamo dlje časa nezaščitene na tleh.
- Pri delu, pri katerem se zelo praši, uporabljamo zaščitno masko.

Če zbolite z znaki, ki ustrezajo mišji mrzlici, poiščite zdravniško pomoč in zdravniku povejte, da ste bili izpostavljeni dejavnikom tveganja za okužbo z virusom mišje mrzlice.

Več informacij o porastu mišje mrzlice najdete na naslednji povezavi: <https://www.nijz.si/sl/porast-misje-mrzlice>

Podatki spremljanja mišje mrzlice v Sloveniji: <https://www.nijz.si/sl/tedensko-spremljanje-hemoragicne-mrzlice-z-renalnim-sindromom-hmrs>

Z lepimi pozdravi,

Atenka Hafner
prim. Atenka Hafner, dr. med., spec.
Predstojnica Območne enote Kranj